(I) ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA

1. Idazlaria zertaz mintzo da erranez «Biziki ontsa hoik guziak»?
2. Zertako batzutan eske-oihua galtzen da?
3. Zer estakuru eman zuen guarden buruzagiak ezkeman ez igortzeko eskoririk?

(II) UHALDEA 13

Biziki ontsa hoik guziak. Jende xeheak etzuen bertzerik gogoan; haren manuz bezala zabilan ere mera. Mailez mail igortzen zuen galdea, hel-bururaino, abilki: aitzindari ttipiak ohore gose dituzu alabainan, eta handiak ardura heien erranari beha egoki. Hola jokatuz, bidean galtzen zautzu ba batzutan, zure eske-oihua; bainan ez da gutiago egia hainitzetan adiarazten duzula kaskotik kaskora gain gaineraino, eta noizbait, ardiesten ere ba zerbait, guti bada guti. Horren gatik ez bailitake bizkitartean uste ukan behar Aldudako mera lo zagola epe berean; ez eta hemengo bertze buruzagiak!

Urepelen bezala jende xehea inziraka hasia baitzen Aldudan ere, galdegin zuten guarden aitzindarier: ea ardiets zitakenez gauzen Espainiatik dretxorik gabe sartze hori. Hok ezetz: behar zela hortako *lege* bat.

Hainbertzenarekin hemen gertatu guarden inspekturra; hunek ere hitz bera: ministroek berek ez zezaketela holakorik onets; behar zutela lehenik parte eman deputatu eta zenaturrer, eta hauien baimena ardietsi; galdaturik ere, nekez ardiets zezaketela aldi huntan, Bankatik mando bide bat egin gogo zaukutelakotz laster, bizigailu guziak ukan ginitzan Espainiatik bezain merke; etzuela geroztik balio gobernamenduko gizoner eskez jar ginten, eta holako.

(III) ADITZ IKASKUNTZA

31- zabilan ere mera. 32- galtzen zautzu
33- ez bailitake 34- lo zagola
35- ea ardiets zitakenez 36- ez zezaketela
37- zaukutelakotz.

31- IBILI Indicatif.

Présent		Imparfait
Ni nabila	= je marche	N. nindabilan = je marchais
Hi habila	= tu marches	Hi hindabilan = tu marchais
Zu zabiltza	= vous marchez	Z. zinabiltzan = vs marchiez
Hura dabila	= il marche	H. zabilan = il marchait
Gu gabiltza	= ns marchons	G. ginabiltzan = ns marchions
Zuek zabiltzate	= vs marchez	Z. zinabiltzaten = vs marchiez
Hek dabiltza	= ils marchent	H. zabiltzan = ils marchaient

33- IZAN. Conditionnel Présent

Ni izan ninteke	= je serais
Hi -"- hinteke	= tu serais
Zu -"- zintezke	= vous seriez
H. -"- liteke = litake	= il serait
Gu -"- gintezke	= nous serions
Zuek -"- zintezkete	= vous seriez
Hek -"- litezke = litazke	= ils seraient

32- IZAN. Régime indirect, Indicatif Présent, Singulier

-(Hura) da = Il est-

(Hura hari) zait = zaut	(à moi)	= il m'est
" zaizu = zautzu	(à vous)	= il vous est
" zaio = zako	(à lui)	= il lui est
" zaigu = zauku	(à nous)	= il nous est
" zaizue = zauzue	(à vous)	= il vous est
" zaie = zakote	(à eux)	= il leur est

35- IZAN. Potentiel Imparfait.

Ni izan ninteken	= je pouvais être
Hi -"- hinteken	= tu pouvais être
Zu -"- zintezken	= vous pouviez être
Hura -"- ziteken (zitaken)	= il pouvait être
Gu -"- gintezken	= nous pouvions être
Zuek -"- zintezketen	= vous pouviez être
Hek -"- zitezken	= ils pouvaient être

34- EGON Indicatif

Présent		Imparfait	
Ni nago	= je reste	Ni nindagon	= je restais
Hi hago	= tu restes	Hi hindagon	= tu restais
Zu zaude	= vous restez	Zu zinauden	= vous restiez
Hura dago	= il reste	Hura zagon	= il restait
Gu gaude	= nous restons	Gu ginauden	= nous restions
Zuek zaudezte	= vous restez	Zuek zinaudezten	= vous restiez
Hek daude	ils restent	Hek zauden	= ils restaient